

Základná škola
Trenčianske Jastrabie 115,
913 22 Trenčianske Jastrabie

ŠKOLOPIS

Školský vzdelávací program
(inovovaný)

ISCED II

Platnosť dokumentu : od 02. 09. 2020

Supeň vzdelania: ISCED 2

Dĺžka štúdia : **päť rokov**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**
Typ školy: **plnoorganizovaná**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola**
Adresa : **Trenčianske Jastrabie 115, 913 22 Trenčianske Jastrabie**
IČO : **036 126 586**
Riaditeľ školy : **Mgr. Boris Jantolák**
Kordinátor pre tvorbu iŠkVP : **Mgr. Boris Jantolák**
Mgr. Zdenka Kyseliová

Zriaďovateľ:

Názov: **Obec Trenčianske Jastrabie**
Adresa : **Trenčianske Jastrabie 102, 913 22 Trenčianske Jastrabie**
Kontakty : **Mgr. Marek Brožek – starosta obce**

Podpis riaditeľa školy

A. Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

ZŠ Trenčianske Jastrabie je plnoorganizovaná ZŠ. Škola má kapacitu približne 300 žiakov a v súčasnosti ju navštevuje 194 žiakov. Spolu sa vyučuje v 10 triedach, v každom ročníku po jednej triede okrem 7. ročníka, v ktorom sú 2 triedy. Základná škola, ktorú tvoria dve budovy, budova školy a samostatná telocvičňa, je umiestnená v časti obce Trenčianske Jastrabie, v krajinnej oblasti pod Inovcom, čo nám umožňuje prirodzený kontakt s prírodou a ľahko naplňať naše ciele v oblasti environmentálnej výchovy a telesnej výchovy. Súčasťou školského areálu sú dve Letné lesné triedy – altánky, v ktorých sa vyučuje v priaznivom počasí a športový areál (trávnaté ihrisko, tri betónové ihriská, škvárová atletická dráha)

Charakteristika žiakov

Do spádovej oblasti dochádzky žiakov do školy patria obce Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mitice, Dubodiel. Vyučovacím jazykom je slovenský jazyk. Naši žiaci prejavujú veľký záujem o oblasť športu, informatiky, matematiky, prírodných vied a priaznivo reagujú na všetky novinky vo vyučovaní. Učitelia ich vedú k prirodzenému poznávaniu v oblasti jazykov, environmentalistiky a zorientovania sa v životných situáciách. Začlenenie žiakov so ŠVVP je dnes aj u nás neoddeliteľnou súčasťou žiackeho kolektívu a prístupu učiteľov. K celkovému rozvoju osobnosti žiaka prispieva aj Farský úrad v Tr. Miticiach.

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvorí priemerne 17 pedagogických pracovníkov. Ich počet sa každoročne prispôsobuje aktuálnemu počtu žiakov na škole. Snažíme sa udržiavať optimálnu vekovú štruktúru pedagogických zamestnancov. Všetci pedagogickí pracovníci sú odborne kvalifikovaní a spôsobilí viesť svojich žiakov v zmysle požiadaviek Školského zákona. Vzhľadom na veľkosť školy tu nepôsobí školský psychológ na plný úväzok. Školského psychológa si pozývame podľa potreby v priebehu školského roka. V škole pôsobí výchovný poradca, koordinátor prevencie, koordinátor výchovy k manželstvu, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor projektu Škola podporujúca zdravie. Učitelia sa priebežne vzdelávajú v rámci svojich predmetov, ale aj v oblasti IKT. Vedenie školy sa vzdeláva v rámci funkčného vzdelávania a aktualizáčného.

Dlhodobé projekty

Okrem výchovno-vzdelávacej činnosti sa snažíme pritiahnúť našich žiakov, ale aj ich rodičov a obyvateľov obce k činnosti a tradíciám dávno zabudnutým.

Na našom konte máme tieto úspešné projekty:

Digitálni štúrovci

Netradičné remeslá - prostredníctvom Konta Orange

Otvorená škola – oblasť športu

Elektronizácia školských knižníc

Nech sa nám netúlajú – projekt Jednota Coop

Areál dobra pod Inovcom - projekt Jednota Coop

Keď netečie, aspoň kvapká – projekt TVS

Školská knižnica rodáka Milana Hromníka - projekt našej školy

Významným pre našu školu je projekt **Stredoveká dedina**, ktorú vyhlásila talianska environmentálna organizácia Comitato Antica Fiera di Santa Lucia di Piave, kde sme získali v rámci Európy 4. miesto, ako jediní umiestnení v rámci Slovenska, kde sme ukončili tretí ročník v rámci tohto projektu.

Aktívne sa zúčastňujeme aj projektov podporovaných Európskou úniou, ktorými sú:

- Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
- eTest
- Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety
- Aktivujúce metódy vo výchove

V oblasti športu sa zameriavame na rozvoj nasledovných športov: florbal, basketbal, futbal, stolný tenis, volejbal, atletika a šach. Škola pravidelne organizuje športové súťaže. Každý rok organizujeme **besedy** so zaujímavými hosťami a významnými ľuďmi aj z nášho regiónu.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Našou snahou je veľmi úzka spolupráca s rodičmi a ich zapojenie do života školy. Rodičia sú členmi Rady školy a Rodičovského združenia. Škola je maximálne otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany týchto subjektov. Rada školy je zostavená podľa platnej legislatívy, je poradným a pomocným orgánom riaditeľa školy a samotnej školy. Zasadá štyrikrát do roka, aktívne spolupracuje aj s Rodičovským združením pri ZŠ a spoločne pomáhajú škole pri organizovaní akcií.

Rodičia sú pravidelne informovaní o aktuálnom dianí v škole, o pripravovaných akciách a uskutočnených podujatiach, prostredníctvom triednych rodičovských združení, internetovej stránky školy a pod. U žiakov vyžadujúcich osobitnú starostlivosť nám pomáha CPPaP v Trenčíne.

Škola okrem iného spolupracuje aj s Telovýchovnou jednotou Inovec a nezastupiteľná je pre nás aj spolupráca s našim zriaďovateľom - OÚ Trenčianske Jastrabie.

Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Budova školy je zateplená a sú vymenené všetky okná, ku škole patrí aj novopostavená telocvičňa (r. 2009). Škola má zrekonštruovanú kotolňu nachádzajúcu sa v budove školy a novú kotolňu v budove telocvične a napojenie na internet (Wifi).

Vnútorne priestory školy

V budove školy sú zriadené a využívajú sa tieto odborné učebne:

- multimedialná učebňa
- učebňa cudzích jazykov

- odborná učebňa využívaná na vyučovanie chémie a fyziky
- učebňa výpočtovej techniky
- školská kuchynka
- dve učebne pre ŠKD

V budove telocvične sú zriadené a využívajú sa tieto odborné učebne:

- veľká telocvična
- školská dielňa
- Školská knižnica Milana Hromníka

Škola využíva aj spoločenskú miestnosť Kultúrneho domu v Trenčianskom Jastrabí, ktorú nám poskytuje obec. Tieto odborné učebne umožňujú realizovať učebné osnovy a našou snahou je ich neustála obnova a modernizácia.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie, lebo mnohé z nich pochádzajú ešte z prvotného vybavenia školy. Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia.

Škola pravidelne dbá o hygienu tried, robí úpravy tried a hygienických zariadení pre potreby žiakov a zvlášť pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Počas školského roka sme doplnili veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

Škola ako životný priestor

Symbióza medzi prostredím a príjemnými ľuďmi tvorí neoddeliteľnú súčasť našej školy. Je to informovanosť žiakov a rodičov prostredníctvom aktuálnych nástienok nielen v interiéri, ale aj v exteriéri školy. Vidiecka škola je povinná prezentovať svoju činnosť a mobilizovať občanov prostredníctvom vývesiek v obci a na obecnom úrade. Len tak dosiahneme priateľskú atmosféru a prepojenie so životom v obci.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Učitelia a žiaci sa pravidelne, podľa platnej legislatívy oboznamujú s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri výchove a vzdelávaní. Následne sa tieto témy preberajú na pravidelných triednických hodinách a sú témou výchovných predmetov, kde si môžu žiaci prostredníctvom modelových situácií preveriť svoje schopnosti. V zmysle učebných osnov organizujeme účelové cvičenie Ochrana života a zdravia, dvakrát do roka, kde žiaci prakticky a teoreticky dokazujú svoje schopnosti.

Pravidelne robíme kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zúčastňujeme sa školení, dbáme o prevenciu v tejto oblasti prostredníctvom kvízov, besied a stretnutí sa s aktivistami v tejto oblasti.

B. Charakteristika ŠkVP

Pedagogický princíp školy

Naším základným princípom je pripraviť tvorivo mysliacich, kreatívnych ľudí pripravených pre ďalšie vzdelávanie na strednej škole a schopných si vhodne, na základe svojich vedomostí a záujmov, strednú školu aj vybrať. Pedagogický princíp vychádza z postupného prechodu žiaka z primárneho vzdelávania na nižšie sekundárne vzdelanie. Snažíme sa sledovať neustále sa meniace požiadavky žiakov, rodičov, stredných škôl, spoločnosti a podľa možností, v rámci platnej legislatívy, ich zakomponovať do Školského vzdelávacieho programu. Kvalitnými službami sa snažíme posilňovať tradíciu školy, vytvárať silné putá absolventov, rodičov ku škole (byť hrdý na školu) a zároveň ju otvárať pre nové impulzy a inovácie. Kvalitnú školu ovplyvňujú predovšetkým kvalitní učitelia. Preto kladieme vysoký dôraz na výber vhodných učiteľov pre našu školu, ochotných a schopných zvyšovať svoj odborný a profesionálny rast. Zároveň kladieme dôraz na tvorivú atmosféru so vzájomnou dôverou a rešpektom vo vzťahu medzi učiteľmi, žiakmi a vedením školy. Našou snahou je, aby učiteľ vo vzťahu k žiakovi, nepôsobil ako „prirodzený protivník“, ale aby sa medzi žiakom a učiteľom vytvoril partnerský vzťah, vzťah vzájomnej dôvery a rešpektu.

V nadväznosti na doterajšie smerovanie školy sa snažíme veľmi úzko spolupracovať s obecnými úradmi, rozvíjať tradície obce a prezentovať jej históriu v medzinárodných projektoch. V súlade s požiadavkami a s budúcim zaradením školy do medzinárodných projektov vzdelávame učiteľov aj žiakov prostredníctvom európskych programov, prostredníctvom výchovno-vzdelávacej práce na vyučovaní a v krúžkovej činnosti. Prostredníctvom návštev štátov Európskej únie chceme motivovať žiakov k štúdiu cudzích jazykov. Máme v pláne spolupracovať s partnerskými školami, ktoré budeme hľadať počas školského roka.

Ciele výchovno-vzdelávacieho procesu

- vychovávať v duchu humanizmu a do jednotlivých predmetov zapracovať úlohy so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa,
- posilňovať čitateľskú gramotnosť, využívať vo vyučovaní IKT,
- využívať alternatívne možnosti vyučovania (napr. projektové vyučovanie, interaktívne zážitkové a skúsenostné učenie), ktoré prepájajú učenie so životom,
- naďalej obohacovať a rozširovať mimoškolskú činnosť a zachovávať miestne zvyky a tradície prostredníctvom kultúrnych a spoločenských aktivít, čo je vlastne dlhodobým cieľom školy, o ktorých informujeme aj prostredníctvom masmédií, vid'. Trenčianske noviny, internetová stránka školy atď.

Vzhľadom na skutočnosť, že hlavnou náplňou učiteľa je výchova žiaka zameraná na jeho socializáciu a rozvoj prosociálnych vzťahov, učiteľ si sám vyberá, akými metódami a formami bude pôsobiť na žiakov, ako udrží disciplínu, poriadok a zároveň vytvorí dostatok priestoru na tvorivosť a slobodné vyjadrovanie žiakov. Jeho hlavnou úlohou bude vytvoriť si kladný osobný vzťah k žiakom.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme naďalej smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Naším dlhodobým cieľom bude pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému

vzdelávaní. Budeme zvyšovať gramotnosť žiakov v oblasti IKT, v oblasti cudzích jazykov so zreteľom na možnosti školy a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola vytvára optimálne prostredie na to, aby žiaci získali čo najkvalitnejšie vedomosti a zručnosti vo všetkých výchovno-vzdelávacích predmetoch. Zameriavame sa na to, aby žiaci získali všeobecný rozhľad, na základe ktorého budú schopní kriticky, tvorivo a samostatne myslieť. Myslíme si, že v tejto fáze štúdia je pre žiaka každý predmet dôležitý. Preto sa zameriavame na kvalitu vyučovania v každom predmete. Len tak budú žiaci kvalitne pripravení na výber vhodnej strednej školy.

Absolvovaním 9. ročníka ZŠ dosiahnu žiaci nižší sekundárny stupeň vzdelania – ISCED 2. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie.

Profil absolventa

Profil zahŕňa komplex vedomostí a zručností, hodnotových postojov žiaka, ktoré mu umožňujú osobnostne sa rozvíjať podľa jeho individuálnych psychických a fyzických schopností a možností.

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania na našej škole je schopný:

- využívať všetky formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má primeraný ústny a písomný prejav,
- vytvárať kvalitné medzilidské vzťahy, vedieť pracovať v tíme, hodnotiť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania,
- svojím vystupovaním robiť dobré meno škole a rodine,
- slušne sa správať
- uvedomovať si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- využívať svoje schopnosti a talent na reprezentáciu školy a tvorbu projektov,
- komunikovať v materinskom a cudzom jazyku ústnou a písomnou formou adekvátne k danému stupňu vzdelania,
- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu v cudzom jazyku,
- adekvátne veku používať vybrané informačné technológie,
- venovať sa športovej činnosti, ovládať základy plávania,
- starať sa o svoje psychické i fyzické zdravie,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo svojej vlasti, svojho regiónu a obce,
- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov,
- používať základy prírodovednej gramotnosti,
- spoznávať dejiny vlastného národa, chrániť a zveľaďovať kultúrne dedičstvo, šíriť tradičnú ľudovú kultúru,

- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v celej spoločnosti,
- osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT, efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- získať environmentálne vnímanie životného prostredia, podporovať udržateľnosť jeho kvality,
- uvedomiť si svoje kvality, byť zodpovedný za svoj život a byť schopný sebarealizácie,
- využiť získané vedomosti a schopnosti pri ďalšom vzdelávaní sa na strednej škole

Pedagogické stratégie našej školy

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti sa snažíme využívať moderné a inovatívne metódy a formy práce, ktoré čo najefektívnejšie zabezpečia rozvoj kľúčových kompetencií žiakov. Snažíme sa sledovať nové trendy vo vyučovaní a zapracovávať ich do našej činnosti. Preferovanými metódami sú tímová a samostatná práca, prezentácia a obhajoba výstupov. Podporujeme projektové vyučovanie, zážitkové učenie. Umožňujeme žiakom prezentovať svoju činnosť, svoje práce v rámci predmetov, ale aj v rámci spoločenských akcií organizovaných školou, kedy sú žiaci nútení analyzovať a aplikovať svoje vedomosti, učia sa vyjadriť svoje názory a postoje. Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť. Využívame IKT vo vyučovaní a zároveň sa zameriavame na vyučovanie cudzích jazykov, v rámci ktorého od 6. ročníka pridávame k anglickému jazyku druhý cudzí jazyk (nemecký jazyk).

Nadalej budeme pracovať na projektoch, ktoré budú vyhlásené MŠ SR. Aktívne budeme hľadať partnerskú školu v rámci projektu Comenius.

V oblasti čitateľskej gramotnosti budeme školskú knižnicu nadalej dopĺňať o aktuálne knižné novinky a budeme realizovať rôzne podujatia s využitím Školskej knižnice rodáka Milana Hromníka.

Novovzniknutá kuchynka bude využívaná na vyučovanie, technickej výchovy žiakmi 2. stupňa a na činnosť Školského klubu v popoludňajších hodinách. Ďalej ju budú využívať žiaci 1. stupňa na spoločenské aktivity, ako sú napr. maľovanie medovníkov, ako aj žiaci 2. stupňa v rámci mimoškolskej činnosti (Netradičné remeslá).

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Žiaci so ŠVVP vzdelávaní formou integrácie budú napĺňať obsah špecifických predmetov edukácie podľa IVP.

Na aktívne a zároveň odborné zabezpečenie výučby žiakov so ŠVVP škola spolupracuje s CPPP a P v Trenčíne, pravidelne posiela žiakov so ŠVVP v spolupráci s rodičmi na diagnostiku a odbornú pomoc špeciálnych pedagógov. Týmto deťom vytvárame individuálne podmienky výučby v triedach so zreteľom na ich poruchy učenia a individuálne potreby (IVVP). Žiakom so ŠVVP sa venuje výchovný poradca školy, ktorý sa pravidelne zúčastňuje vzdelávania v tejto oblasti.

C. Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania na našej škole sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Prierezové témy je možné uplatňovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín, v rámci kurzov a účelových cvičení, besied, prednášok apod.

Realizácia prierezových tém sa na našej škole uskutočňuje dvoma formami :

- na úrovni predmetov v jednotlivých ročníkoch (súčasť TVVP)
- v podobe projektov, samostatných kurzov, seminárov, besied a pod.

Skratky názvov jednotlivých prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj	-	OSR
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	-	VMR
Environmentálna výchova	-	ENV
Mediálna výchova	-	MV
Multikultúrna výchova	-	MKV
Ochrana života a zdravia	-	OŽZ

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Charakteristika

Pomáha rozvíjať všeobecný ľudský potenciál a základné životné zručnosti žiakov sebaidentity, sebauvedomenia, zdravého sebahodnotenia a sebadôvery a rozvoj komunikačných a kooperatívnych zručností nevyhnutných pre dobré medziľudské vzťahy v škole, v rodine, vo vrstovníckej skupine. Vedie k presadzovaniu vlastných názorov a najmä rešpektovať názor iných ľudí.

Ciele

- Osobnostný rozvoj, sebapoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery.
- Sociálna komunikácia v škole, v rodine, vo vrstovníckej skupine, v partnerstve, spoločenské správanie, bontón a etiketa.
- Efektívne riešenie konfliktov v škole, v rodine, medzi vrstovníkmi.
- Multikultúrna tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov, postojov, aspirácií, hodnôt iných ľudí v medziľudských vzťahoch a komunikácii v škole, v rodine, vo vrstovníckej skupine.

- Prevencia agresie, násilia a šikanovania v škole, medzi vrstovníkmi, v rodine. Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Forma realizácie

- A.** Projekty (projektovú činnosť realizujeme formou kultúrnych predstavení, besied, prednášok, žiackych literárnych a výtvarných prác zameraných na osobnostný a sociálny rozvoj žiakov).

Napríklad:

- ✓ Ty a Ja
- ✓ Kto som
- ✓ Moja budúca / Môj budúci
- ✓ Chlebík môj každodenný
- ✓ Môj deň
- ✓ Aj ja som súčasť rodiny – výhody a povinnosti.

- B.** Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov.

Témy

OSR 1: Sebareflexia – poznávam a vážim si sám seba:

- poznám svoje klady aj nedostatky; využívam svoj potenciál,
- sebaregulácia – zodpovednosť za svoje konanie,
- asertivita – viem slušne povedať svoj názor.

OSR 2: Skutočné hodnoty v živote človeka:

- rodina a zdravie, priateľstvo,
- vzdelanie a profesia.

OSR 3: Zásady psychohygieny človeka:

- režim dňa,
- záujmy.

OSR 4: Kreativita, fantázia, tvorivosť.

OSR 5: Zásady interpersonálnych vzťahov:

- pozitívne hodnotím druhých – viem pochváliť kamaráta a tešiť sa z jeho úspechu,
- prejavujem vďačnosť, sympatie, nadšenie, dôveru, radosť, dobroprajnosť, prianie, uznanie a optimizmus,
- slušne komunikujem – verbálne aj neverbálne,
- nediskriminujem ľudí podľa pohlavia, veku, rasy či náboženstva,
- viem sa správne rozhodnúť,
- uznávam mravné hodnoty a správam sa slušne,
- spolupracujem v tíme.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Charakteristika

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy vychádzame zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Pri jej aplikácii využívame aj služby relevantných odborníkov (besedy, podujatia...)

Ciele

Ciele výchovy k manželstvu a rodičovstvu sú zamerané tak, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvoriť optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania je možné navrhovaný cieľ dosiahnuť prostredníctvom plnenia nasledovných čiastkových cieľov:

- pomáhať žiakom v procese sebauvedomovania a sebaúcty, rozvíjania tolerancie a zodpovednosti ako základných podmienok humánnych vzťahov medzi pohlaviami,
- dať žiakom ucelený etický systém, ktorý im osobne umožní osvojiť si spoločensky žiaduce a eticky správne postoje, názory a presvedčenie, aby vedeli správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine,
- viesť žiakov k pochopeniu lásky ako základnej zložky sexuality,
- pripraviť žiakov na zodpovedné rozhodovanie v kritických oblastiach psychosexuálneho vývinu na základe mravných a všeobecne platných hodnôt a noriem,
- prispievať k prehĺbeniu poznatkov o sexuálnom rozmere nášho života a k jeho pochopeniu. V tomto procese sú podstatné city, hodnoty a kultivovaná komunikácia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách v puberte,
- v týchto súvislostiach dať žiakom aj primerané informácie o anatómii a fyziológii rozmnožovacieho ústrojenstva ženy a muža, priblížiť im proces rozmnožovania, vnútromaternicový vývin plodu vrátane priebehu gravidity a pôrodu,
- vysvetliť žiakom význam plánovaného rodičovstva, význam harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, zásady rodinnej výchovy, práva a povinnosti rodičov a detí, zoznámiť ich s medzinárodnými konvenciami o právach dieťaťa a s Deklaráciou práv dieťaťa,
- vysvetliť žiakom nebezpečenstvo zneužívania drog pre reprodukčné zdravie a možnosti nákazy HIV/AIDS,

- naučiť žiakov odolávať negatívnym vplyvom rovesníckych skupín, rôznym médiám, ale naučiť ich aj aktívnej obrane pred možným sexuálnym zneužitím,
- rozvíjať u žiakov kritické myslenie pri hodnotení mediálnych produktov ponúkajúce rôzne životné štýly, modely správania sa muža a ženy i komercializáciu ľudskej sexuality.
- naučiť žiakov potrebným sociálnym zručnostiam, asertívnemu správaniu a empatie. V týchto súvislostiach im zdôrazniť význam sebaovládania a sebadisciplíny pri vytváraní kvalitných a rovnocenných medziľudských vzťahov.

VMR 1: Priateľstvo

- Citový vývin v období dospievania.
- Poznanie a pozitívny vzťah k druhým.
- Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca.
- Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. Náklonnosť, zamilovanosť a láska.
- Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov.
- Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov.
- Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.

VMR 2: Kultivované dospievanie

- Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. Menštruácia, polúcia. Masturbácia.
- Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.
- Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu.
- Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania.
- Sexualita v živote človeka.
- Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka.
- Požiadavka pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienka udržania a posilňovania sexuálneho (v zmysle definície WHO,1974) a reprodukčného zdravia.
- Rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.

VMR 3: Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov

- Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. Oploďnenie. Priebeh gravidity. Vývin plodu. Pôrod. Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod. Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.
- Starostlivosť o novorodenca vyžaduje nielen poznanie, ale i trpezlivosť a obetavosť.
- Prirodzená výživa dieťaťa.
- Negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života.

VMR 4: Zodpovedný prístup k sexualite

- Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka.
- Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.
- Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.
- Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá.
- Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. Spôsoby predchádzania konfliktov.
- Plánované rodičovstvo. Základné poučenie o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.

VMR 5: Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie

- Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie – strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami.
- Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS.
- Drogy v období gravidity a počas dojčenia. Riziká pre plod a novorodenca.
- Učiť sa odolávať tlaku okolia. Rozvíjanie asertívnych techník. Vedieť povedať nie.

VMR 6: Zásady bezpečného správania

- Prejavy týrania a zneužívania detí.
- Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi.
- Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií.
- Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.

Forma realizácie

- A. Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov.
- B. prostredníctvom triednych učiteľov na triednych schôdkach rodičov v rámci spolupráce školy a rodiny,
- C. prostredníctvom prednášok a besied, návštevou divadelných predstavení, výstav, exkurzií, získavania informácií z danej problematiky.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Charakteristika

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Ciele

- žiak v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- žiak bude poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopí súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- žiak bude rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- žiak rozvinie spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni (napr. separovaným zberom v škole i domácnostiach),
- žiak pochopí sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- žiak vie hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- žiak dokáže využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

Forma realizácie

A. Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov (slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, anglický jazyk, nemecký jazyk, biológia, chémia, fyzika, geografia, technika, informatika, náboženská výchova, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova)

Témy

ENV 1: Ochrana prírody a krajiny

- les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie, chránené rastliny a živočíchy).
- pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),
- vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- more (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),
- tropický dažďový prales (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),
- ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,
- urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochoopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

ENV 2 : Zložky životného prostredia

- Voda (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- Ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- Pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- Slnecná energia (význam svetelnej a tepelnej energie pre život).
- Zachovanie biodiverzity (význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

ENV 3: Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

ENV 4: Ľudské aktivity

- Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).

- Priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).

ENV 5: Problémy životného prostredia

- Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).
- Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete).
- Zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).
- Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).
- Skleníkový efekt (zvýšená koncentrácia oxidu uhličitého a ďalších skleníkových plynov)
- Kyslý dážď, smog.

ENV 6: Vzťah človeka k prostrediu

- Naša obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).
- Náš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).
- Lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok, súvislosť, možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).
- Prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Forma realizácie

- A.** Projekty (projektovú činnosť budeme realizovať formou exkurzií, výletov, zameraných na environmentálnu výchovu).

Napríklad::

- ✓ Deň Zeme
- ✓ Deň vody
- ✓ Deň životného prostredia
- ✓ Život v lese, na poli, na lúke, vo vode

- ✓ Moje obľúbené zvierá
- ✓ Globálne ekologické problémy
- ✓ Fauna a flóra Považského Inovca

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Charakteristika

Médiá a masmédiá sa v čoraz väčšej miere stávajú silným socializačným a výchovno-vzdelávacím prostriedkom. Svojimi produktmi výrazne vplyvajú na správanie jedinca a spoločnosti, utváranie životného štýlu a kvalitu života vôbec. Informácie ponúkané a sprostredkované médiami majú rôznorodý charakter, vyznačujú sa svojbytným vzťahom k realite a sú vytvárané s rôznymi zámermi, častokrát manipulatívnymi. Médiá svojimi produktmi jednak sprostredkovávajú podnety, ktoré pozitívne formujú osobnosť dieťaťa, ale na druhej strane sú aj prostriedkom ohrozenia ich zdravého vývinu.

Deti často nedokážu adekvátne s médiami a ich produktmi zaobchádzať, filtrovať a selektovať z nich to pozitívne, chrániť sa pred ich negatívnymi vplyvmi, čo sa stáva úlohou mediálnej výchovy. Existuje veľa rôznych definícií mediálnej výchovy. Pre nás sa stala východiskom definícia Rady Európy, podľa ktorej mediálnu výchovu možno definovať ako praktické vyučovanie zacielené na budovanie mediálnej kompetencie, chápanej ako kritický a rozlišujúci postoj voči médiám s cieľom vychovať emancipovaných občanov, schopných vytvoriť si svoj vlastný názor na základe prijatých informácií.

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorý by umožnila žiakovi osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali. Formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Ciele

Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií – schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Na základe získaných vedomostí o médiách (ich funkciách a fungovaní) potrebných pre získanie kritického odstupku od nich, dokázať prehodnotiť svoj vzťah k nim, reflektovať svoje návyky využívania médií, maximálne využívať pozitívny prínos ich produktov k rozvoju svojej osobnosti ako aj eliminovať ich negatívne vplyvy na svoju osobnosť.

Forma realizácie

A. Projekty (projektovú činnosť budeme realizovať formou kultúrnych predstavení, žiackych literárnych a výtvarných prác zameraných na mediálnu výchovu).

Napríklad:

- ✓ Môj deň s médiami
- ✓ Mediálni a skutoční hrdinovia
- ✓ Reklama všade okolo nás
- ✓ Internet – zdroj vzdelávania a zábavy
- ✓ Zborník literárnych a výtvarných prác
- ✓ Boj proti závislostiam (Týždeň boja proti drogám)

B. Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov (slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, anglický jazyk, nemecký jazyk, biológia, geografia, technika, informatika, náboženská výchova, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova)

Témy

MDV 1: Druhy médií a ich fungovanie

- základné druhy médií (noviny, časopisy, rozhlas, televízia, internet),
- funkcie médií (informatívna, výchovno-vzdelávacia, zábavná, kultúrna, mravná, sociálna, politická,)
- tvorba produktov v jednotlivých médiách (technika, komunikácia),
- využívanie médií,
- médiá ako nástroj propagácie demokratických zmien.

MDV 2: Pozitívne a negatívne vplyvy médií na život mladého človeka.

- realita života a mediálna realita,
- formovanie životných hodnôt, posolstvo mediálnych produktov,
- aktívne využitie médií v procese komunikácie,
- nahrádzanie mediálneho konzumu alternatívnou zmysluplnou činnosťou (stretnutia s priateľmi, výlety do prírody, šport, hobby...),
- internet ako pomocník v procese vzdelávania, získať relevantné informácie z internetových zdrojov,
- internet ako únik do virtuálnej reality, úskalia využívania internetu na medziosobnú komunikáciu (chat, sociálne siete - facebook),
- uniformizácia spôsobená nepochybnou dominanciou jedného jazyka a jednej kultúry v nových médiách,
- manipulácia a ovplyvňovanie verejnej mienky.

MDV 3: Ľudská dôstojnosť a médiá

- zásady správania sa pri práci s médiami,
- prínos, riziká pre osobnostný vývoj mladého človeka,
- vplyv násilia v médiách na vývin dieťaťa,
- vplyv sexuality v médiách na vývin dieťaťa,
- médiá ako nástroj hrozby aktivít iniciujúcich etnickú nenávisť,

- neetické prvky v programoch typu reality šou.

MDV 4: Sloboda výberu mediálnych produktov

- právo človeka na slobodný prístup k informáciám,
- právo ľudí na slobodu vyjadrovania,
- produkcia vlastných mediálnych príspevkov.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Charakteristika

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Ciele

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Forma realizácie

- A.** Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov (slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, anglický jazyk, nemecký jazyk, biológia, geografia, technika, informatika, náboženská výchova, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova)
- B.** Projekty (projektovú činnosť budeme realizovať formou kultúrnych predstavení, žiackych literárnych a výtvarných prác zameraných na multikultúrnu výchovu).

Napríklad::

- ✓ Zvyky a tradície inej kultúry
- ✓ Multikultúrne vzťahy v slovenskej literatúre a výtvarnom umení
- ✓ Slovak som a Slovak budem
- ✓ Deň boja proti rasizmu
- ✓ Farebný svet očami detí
- ✓ Hudba a film inej farby pleti
- ✓ Ľudia, prečo sme farební?

Témy

- MUV 1:** Vzťah našej kultúry s inými kultúrami a ich vzájomné ovplyvňovanie, tolerancia a empatia k iným kultúram.
- MUV 2:** Prírodné a životné podmienky ovplyvňujú kultúru národa.
- MUV 3:** Svetové prírodné a historické klenoty zapísané do zoznamu UNESCO.
- MUV 4:** Pozitívny a negatívny vplyv zahraničnej hudby a filmov na mládež.
- MUV 5:** Chápanie multikultúrnych vzťahov a súvislostí pomocou literatúry, čítania a výtvarného umenia.
- MUV 6:** Udržiavanie svojej kultúry, zvykov a tradícií, pestovanie hrdosti na svoj národ a kultúru - výchova k národnému sebavedomiu.
- MUV 7:** Efektívne využívanie voľného času, telesný a kultúrny rozvoj osobnosti.
- MUV 8:** Poznatky z telesnej kultúry - zásady kultúrneho správania na športových súťažiach v úlohe diváka, poslanie olympijského hnutia.
- MUV 9:** Uznávať a zabezpečovať práva dieťaťa, bez diskriminácie akéhokoľvek druhu a bez ohľadu na rasu, farbu, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné presvedčenie.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Charakteristika

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OZO) sa v základných školách realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov Štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Ciele

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom, je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Forma a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného citenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Forma realizácie

A. Účelové cvičenia v prírode

B. Projekty

Napríklad:

- Týždeň zdravej výživy – október
- Európsky týždeň boja proti drogám – november
- Svetový deň duševného zdravia – 10. október
- Týždňu boja proti stresu – február
- Svetový deň zdravia – 7. apríl
- Svetový deň Zeme – 22. apríl
- Deň vody – 22. marec
- Svetový deň mlieka - máj
- Deň narcisov - apríl
- Svetovému dňu prevencie HIV/AIDS – 1. december
- Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci - apríl
- Medzinárodný deň bez internetu - 27. január

- Svetový deň bez mobilu – 27. máj
- Medzinárodný deň detí – 1. jún

C. Súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov (biológia, geografia, občianska výchova, telesná výchova, chémia, fyzika, technika)

Účelové cvičenia (ÚC) v 5. – 9. ročníku realizujeme v prírode 2 razy do roka po 5 vyučovacích hodinách spravidla na jeseň a jar. Pred praktickou časťou vykonáme prípravu z teoretickej časti učiva v rozsahu 2 vyuč. hodín.

Témy účelových cvičení

OZO 1: Vznik mimoriadnych udalostí v prírode a v objektoch

- varovné signály CO – činnosť na varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“;
- ochranná poloha ochranných prostriedkov;
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami;
- kolektívna ochrana, evakuácia – vyhlasovanie evakuácie, evakuačné zariadenia; spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina;
- kolektívna ochrana – ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti.

OZO 2: Zbrane hromadného ničenia a ich ničivé účinky

- jadrové zbrane a ich ničivé účinky;
- varovné signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení,
- prostriedky individuálnej ochrany jednotlivca,
- zamorenie územia nebezpečnými látkami.
- hygienická očista a ochrana potravín a vody,
- ochrana pred prenikavou radiáciou a rádioaktívnou kontamináciou;
- hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- lokalizácia a likvidácia požiaru s jedovatými splodinami horenia;
- nebezpečné látky v okolí školy – zásady ochrany pri ich úniku, evakuácia z ohrozeného územia.

OZO 3: Ochrana proti požiarom

- ovládať číslo integrovaného záchranného systému 112 (155, 150, 158) a komunikáciu s jeho pracovníkmi,
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami;
- vyzoznenie a privolanie požiarnikov – údaje;
- evakuácia z ohrozeného priestoru;
- pravidlá správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti,
- zásady prvej pomoci pri ošetrovaní popálenín.

OZO 4: Pobyt v prírode a jej ochrana

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne;
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti;
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky;
- zemepisný azimut;
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy;
- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov;
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy;
- preventívna ochrana pred bleskom,
- ochrana pre svetelným žiarením;
- prekonávanie vodnej prekážky;
- správanie sa pri prietři mračien a privaloch vody;
- vybavenie zdravotníckym materiálom pri individuálnej turistike (pešo, bicyklom);
- značkovanie turistických ciest a chodníkov;
- príprava jednoduchej teplej stravy s použitím ohňa, zásady bezpečnosti;
- odstraňovanie devastačných následkov spôsobených ľuďmi v prírode.

OZO 5: Všeobecné zásady pri poskytovaní prvej pomoci

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh;
- znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami;
- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy – privolanie lekára;
- ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín;
- spôsoby odsunu poraneného – podľa druhu a závažnosti poranenia,
- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha – obväzová technika;
- prakové obväzy brady a nosa;
- šatkové obväzy – hlava, ruky, nohy;
- náplastové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách;
- ošetrovanie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín – vyvrtnutie, vykĺbenie, zlomeniny,
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami;
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia;
- vytiahnutie poraneného z rokliny;
- ošetrovanie a znehybnenie zlomeniny;
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca;
- zastavenie krvácania,
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka;
- hromadné nešťastia, triedenie chorých a ranených;
- postup pri poskytovaní prvej pomoci v mieste hromadného nešťastia;
- praktické riešenie prvej pomoci topiacej sa osobe;
- technická a zdravotná pomoc pri poranení elektrickým prúdom;
- poskytnutie zdravotníckej pomoci pri strate vedomia;
- poskytnutie prvej pomoci pri úpaloch a omrzlinách;
- prevencia proti kliešťovej encefalitíde.

OZO 6: Zdravý životný štýl

- výživový režim,
- striedanie odpočinku s fyzickou aktivitou,
- hygiena duševného zdravia,
- rozmanité pohybové činnosti,
- pravidelné preventívne prehliadky,
- protistresová prevencia,
- spôsoby odbúravania stresu,
- základné hygienické návyky,
- nebezpečenstvo pohlavných chorôb, zásady prevencie;
- prevencia závislostí (fajčenie, alkohol, drogy, mobilné telefóny, počítače, gamblerstvo),
- civilizačné choroby (obezita, vysoký krvný tlak, vysoký cholesterol).

D. Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska.

Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Ciele

- poznať fungovanie jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby,
- poznať hodnotu peňazí,
- poznať modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- poznať osobné a rodinné modely zabezpečenia životných potrieb.

Podľa národného štandardu finančnej gramotnosti budeme uplatňovať témy a následne kompetencie:

Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia:

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými

potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej

oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný:

- Pomenovať základné ľudské hodnoty a potreby
- Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

- Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
- Opísať príklady bohatstva a chudoby.
- Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.
- Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti.
- Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Žiak je schopný:

- Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.
- Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.
- Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.
- Opísať zdroje finančných informácií.
- Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám.
- Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.
- Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
- Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.
- Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív.
- Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.
- Uviesť príklady mŕňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií.
- Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.
- Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Čiastková kompetencia 6: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Žiak je schopný:

- Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Opísať príklady základných životných potrieb.
- Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.
- Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.
- Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.
- Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Žiak je schopný:

- Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.
- Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.
- Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.
- Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
- Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.
- Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.
- Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požíčovanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia

žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich

zvládnuť.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Žiak je schopný:

- Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
- Popísať dôsledky oboch možností.
- Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia oblúbenú osobnú vec iného človeka.
- Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný:

- Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.
- Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.
- Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.
- Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.
- Vysvetliť, že za všetko sa platí daň.
- Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.
- Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia.
- Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Žiak je schopný:

- Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.
- Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.
- Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Finančná gramotnosť je začlenená a bližšie rozpracovaná v UO jednotlivých vyučovacích predmetoch.

E. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenie zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie vychádza z platnej legislatívy a aktuálnych metodických pokynov. Kritéria hodnotenia sú zakomponované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov

Pri hodnotení zamestnancov školy vychádzame z plánu kontrolnej a hospitačnej činnosti školy. Pri hodnotení používame nasledovné prostriedky:

1. Kontrola školskej dokumentácie (triedne knihy, katalógy, klasifikačné záznamy...)
2. Priama hospitačná činnosť na vyučovacích hodinách. Kontrola klasifikácie a hodnotenia žiakov
3. Kontrola práce predmetových komisií a metodického združenia
4. Kontrola práce triedneho učiteľa

5. Kontrola dodržiavania pracovného poriadku pedagogických aj nepedagogických zamestnancov (dochádzka, pracovná náplň)
6. Kontrola priestorov školy
7. Kontrola práce upratovačiek a školníka
8. Ostané úlohy kontrolnej činnosti
  - hospitácie
  - didaktické testy
  - dotazníky
  - porovnávanie prospechu žiakov s predchádzajúcim obdobím
  - účasť na zasadnutiach MZ, PK
  - kontrola dokumentácie, dochádzky
  - komunikácia s rodičmi
  - úspešnosť prijatia žiakov na stredné školy

Hodnotenie školy

Kritériom hodnotenia; kvality školy je úspešnosť prijatia žiakov na stredné školy, spokojnosť žiakov, rodičov a zriaďovateľa s kvalitou poskytovaných služieb našou školou. Je dôležité, aby škola bola vnímaná ako inštitúcia, ktorá je prínosom pre obec a región. Pravidelne monitorujeme podmienky na vzdelávanie, spokojnosť s učiteľmi a vedením školy, prostredie (klímu) školy, priebeh vzdelávania, metódy a formy vzdelávania.

Nástroje zisťovania kvality :

- správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok
- dotazníky pre žiakov a rodičov
- rozhovory so žiakmi a rodičmi
- hospitácie
- pozorovanie
- SWOT analýza

Kritériom hodnotenia našej práce budú aj pravidelné stretnutia rodičov, učiteľov a žiakov na akciách organizovaných školou, kde sa do popredia dostáva zapojenie rodičov a širšej verejnosti do života školy.

F. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu s ohľadom na profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

- charakteristiku predmetu
- ciele predmetu
- výchovné a vzdelávacie stratégie
- obsahový a výkonový štandard
- tematické celky predmetu
- prierezové témy a medzipredmetové vzťahy
- finančnú gramotnosť
- učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov
- hodnotenie predmetu.

G. iUčebný plán pre ISCED II

2017/2018										
Vzdelávacia oblasť / Vyučovací predmet	5r.		6r.		7r.		8r.		9r.	
Jazyk a komunikácia										
Slovenský jazyk a literatúra	5	1	5	0	4	1	5		5	1
Prvý cudzí jazyk	3	1	3		3		3		3	
Nemecký jazyk /Zdravoveda (7.roč.), Príroda v pokusoch (8.roč.), Environmentálna výchova (9.roč.)						2		2		2
Matematika a práca s informáciami										
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	5	1
Informatika	1	0	1	0	1	0	1	0		
Človek a príroda										
Fyzika			2		1		2		1	
Chémia			0	0	2	0	2	0	1	
Biológia	2	0	1	1	2	0	1		1	
Človek a spoločnosť										
Dejepis	1		1	1	1		1		2	
Geografia	2	0	1	1	1		1		1	1
Občianska náuka	0		1		1		1		1	
Človek a hodnoty										
Etická výchova / Náboženská výchova	1		1		1		1	0	1	
Človek a svet práce										
Technika	1		1		1		1		1	
Umenie a kultúra										
Hudobná výchova	1		1		1		1			
Výtvarná výchova	1		1		1		1		1	
Zdravie a pohyb										
Telesná a športová výchova	2		2		2		2		2	
ANJ-konverzácia/SEE a THD										
	24	3	25	4	26	4	27	3	25	5
SPOLU za ročník	27		29		30		30		30	

Poznámka: Červenou farbou sú vyznačené hodiny nad rámec štátneho RUP

Školský vzdelávací program bol prerokovaný Pedagogickou radou
ZŠ v Trenčianskom Jastrabí dňa 02. 9. 2020

.....
Mgr. Boris Jantolák
riaditeľ školy

Školský vzdelávací program bol prerokovaný Radou školy ZŠ v Trenčianskom
Jastrabí dňa.....13. 10. 2020.....

.....
Mária Kyselicová
predseda rady školy

Zriaďovateľ školy: Obec Trenčianske Jastrabie schvaľuje/neschvaľuje* iŠkVP ISCED II
dňa .....19. 10. 2020....

Pečiatka a podpis zriaďovateľa.....

Prílohy:

Učebné osnovy a TVVP jednotlivých predmetov

---

*Nehodiace sa prečiarknúť